

Biträde vid Migrationsverkets förhör med barn

Barn som intervjuas vid asylförhör har rätt till ett oberoende biträde som tryggar barnets rättsskydd. För biträdet gäller inga behörighetskrav.

Vid förhöret kan också en stödperson finnas med som moraliskt stöd. Stödpersonen har inte yttranderätt. Om intervjuaren anser det kan stödpersonen få möjlighet att kommentera saker under intervjun.

Biträdet är en person som barnet utsett och som känner barnets situation och asylprocessen kring barnets familj. Biträdet känner familjen och barnet upplever biträdet som en trygg och pålitlig vuxen. Varken barnets förälder eller mottagningscentralens socialrådgivare kan fungera som biträde. Biträdet har yttranderätt.

Biträdets roll inför asylförhöret

Biträdet träffar familjen och försäkras sig om att hen är förtrogen med familjens berättelse och situation, bekantar sig med intervjuprotokollet och eventuella beslut. Biträdet kan göra egna anteckningar och en tidslinje för det som hänt.

Biträdet förbereder barnet för intervjun, berättar vart man är på väg, vilket syftet med intervjun är, hur det går till, allt för att lugna barnet. Under förhöret lyssnar man till barnet. Barnet kan också ha egna asylskäl som hen frimodigt bör kunna berätta om.

Migrationsverkets intervjuare är inte en polis som man behöver vara rädd för. Barnet bör känna till att det har rätt att inte svara på frågor som det inte vet något om eller inte vill prata om. I förhöret är det tillåtet att gråta och visa känslor. Barnet behöver inte prata finska, trots att språkkunskaperna skulle finnas.

Biträdet förbereder barnet på att underteckna förhørsprotokollets pärm. Med detta vill man försäkra sig om att barnet har förstått sina rättigheter. Det är viktigt att berätta för barnet att tystnadsplikten som nämns i protokollsförhöret inte gäller barnet självt eller de vuxna som intervjuas.

Biträdet behöver en fullmakt som det är skäl att sända på förhand till Migrationsverket på adressen <mailto:turvapaikkayksikko.avustajailmoitukset@migri.fi>. Det är också bra att mottagningscentralen känner till biträdet och kanske också kan sända en fullmakt till Migri.

Biträdet under asylförhöret

Biträdet legitimerar sig när förhöret inleds.

Biträdet följer med att tolkningen och frågorna är sanningsenliga och korrekta och kan också ställa kompletterande frågor. Det är bra att redan i början av förhöret berätta att frågorna kan ställas tematiskt enligt olika ämnesområden.

Ifall biträdet vill yttra sig och det inte ges tillfälle för det, är det viktigt att högt meddela att biträdet inte gavs möjlighet att kommentera. Beslut fattas på basis av det skriftliga förhöret eftersom intervjuaren själv

vanligen inte fattar beslut. När man yttrar sig högt hörs det på ljudspåret, trots att intervjuaren inte skulle göra en anteckning om saken.

Om barnet får en fråga om något som biträdet inte anser hör till saken, till exempel en fråga om pappans kyrkobesök, kan biträdet meddela barnet att det inte behöver svara. Biträdet kan därefter meddela förhørsledaren att hen anser frågan vara graverande, ovidkommande eller dylikt. Det är viktigt att visa barnet att biträdet finns där i egenskap av vuxen enbart för att hjälpa barnet och för att föra barnets talan.

Biträdet får lägga sig i tolkningen om hen lägger märke till oklarheter, felaktigheter eller brister i språkkunskaper. I pausen är det viktigt att försäkra sig om att barnet förstår tolken. Om tolkningen innehåller många brister eller om barnet inte vågar tala genom tolk kan biträdet be om att få avbryta förhöret. Under pausen kan biträdet klargöra förhörssituationen för barnet och hjälpa barnet att klara sig genom en situation som ibland kan vara nog så besvärlig.

Biträdet rekommenderas att själv banta förhöret och göra noggranna anteckningar så att förhöret kan kontrolleras efteråt vid behov. Migrationsverkets inspelningsapparatur är inte alltid pålitlig. Syftet med att själv banta asylförhöret är att hjälpa stödpersonen vid genomgången av anteckningarna från förhöret. Om asylsökaren väljer att överklaga kan bandet vara viktigt för den som sköter överklagandet. Bandet får inte överlåtas till utomstående med tanke på de känsliga uppgifter som rör barnen. Inte ens barnets föräldrar får ta del av bandet då barnet måste kunna lita på att ingen utanför förhørsrummet ska få veta vad som avhandlats under förhöret.

Biträdet ser till att barnet får berätta i lugn och ro utan att bli avbruten.

Barnet **får inte lämnas ensamt** för ett ögonblick under förhörets gång.

Biträdet kollar hur barnet mår och vad det behöver och ser till att det blir pauser och toalettbesök vid behov. Ibland kan det vara skäl att trösta och lugna ner barnet. Barnet kan ha huvudvärk eller magont eller vara trött efter en sömlös natt.

Biträdet går noggrant igenom förhörsprotokollet tillsammans med barnet. Detaljer kan korrigeras och kompletteras. Barnets reaktioner som gråtattacker eller dylikt ska skrivas in i protokollet på rätta ställen.

Biträdets roll efter förhöret

Biträdet samtalar med barnet om förhöret och de saker som behandlats och om hur det känns.

Biträdet går igenom förhörsprotokollet tillsammans med barnets föräldrar. Missförstånd och felaktigheter meddelas till Migri skriftligen. Det är viktigt att alltid uppge personens kundnummer när man har kontakt med Migri. Då kan Migris personal snabbare hitta personens dokument.

Om myndigheterna gjort fel eller allvarliga misstag kan man klaga till riksdagens justitieombudsman. Man kan också vid behov fråga råd av jämställdhetsombudsmannen.